

VOORSTEL

zaaknummer: 1886909
afdelingsnaam: Sociaal Domein
steller: 5.1.2.e / 5.1.2.e
telefoonnummer 5.1.2.e

onderwerp: Opvang vluchtelingen; locatiezoektocht en kaders

Voorstel

1. De 5.1.2. i en e in overleg met 5.1.2. i en e gericht te onderzoeken als opvanglocatie voor Oekraïense ontheemden en hierover 5.1.2. i en e 5.1.2. i en e
2. Op basis van het Hilversums beleidskader Asielopvang (120 opvangplekken per locatie en maximaal 2 locaties tegelijkertijd) een keuze te maken voor scenario a waarbij specifiek aan de 120 opvangplekken per locatie wordt vastgehouden of voor scenario b waarbij vanwege de voorliggende mogelijkheid van locaties bereidheid is om een uitzondering te maken in de verdeling over 2 locaties:
  - a) 120 Naarderweg en 120 5.1.2. i
  - b) 180 Naarderweg (voormalig zwembadlocatie Crailo) en 60 Noordse Bosje.
3. De uitkomst van beslispunt 2 te delen met COA.
4. Krachtens artikel 87 van de Gemeentewet in samenhang met artikel 5.1 lid 1c en lid 2f van de Wet open overheid de verplichting tot geheimhouding op te leggen voor informatie opgenomen in collegevoorstel 'Opvang vluchtelingen; locatiezoektocht en kaders' en respectievelijk de bijlagen 1) Kaart potentiële locaties Oekraïne-opvang (vervangingsplekken) en 2) Kaart potentiële locaties Asielopvang COA en de aan het voorstel gekoppelde collegebesluiten. De verplichting tot geheimhouding wordt in acht genomen door allen die van de informatie kennis dragen en duurt voort totdat deze is opgeheven (art. 89 lid 2 en 3 Gemeentewet).

Samenvatting

In onze opgave vluchtelingenopvang spelen vijf belangrijke zaken.

- I. **Achterstand in taakstelling asielopvang, huisvesten statushouders en opgave Oekraïne-opvang.**

In de gehele vluchtelingenketen van opvang asielzoekers, huisvesten statushouders en opvang Oekraïense ontheemden heeft gemeente Hilversum een achterstand.

Doelgroep	Taakstelling/ opgave	Gerealiseerd	Tekort
Opvang Oekraïne	954	860	94
Opvang asiel	434	174	260
Statushouders	209	94	115

De taakstelling asielopvangplekken is 434 (vóór 1 juli 2025), waarvan momenteel 174 tijdelijk gerealiseerd.

De taakstelling huisvesten statushouders voor 2025 (inclusief achterstand 2024) is 209, waarvan nog 115 statushouders gehuisvest moeten worden voor 1 januari 2026. Op het circusterrein komen 57 woningen beschikbaar voor statushouders waarvan de oplevering start in oktober 2026.

De inspanningsverplichting opvang Oekraïense ontheemde is 954 opvangplekken, waarvan er 860 zijn gerealiseerd. Hilversum voldeed tot januari 2025 aan de opgave maar door keuze om de leefomstandigheden op de Philipslocatie te verbeteren en daarmee welzijn van de bewoners te verbeteren en overlast te verminderen, is het aantal opvangplekken daar teruggebracht van 500 naar 400.

II. Gebrek aan ruimte i.r.t. beleidskaders en -plannen

Zoals bekend is er schaarste aan ruimte in combinatie met de Hilversumse beleidskaders en (gebieds- en beleids)plannen. De Hilversumse vluchtelingenopgave respectievelijk de taakstelling van 954 opvangplekken voor Oekraïense ontheemden en 434 asielopvangplekken lijkt nergens in te passen.

III. Concurrentie in locatiezoektocht

De zoektocht naar opvanglocaties voor Oekraïense ontheemden concurreert met de zoektocht naar asiellocaties door de schaarse ruimte. Voor beide doelgroepen zijn we op zoek naar min of meer dezelfde locaties. Van de 860 Oekraïense ontheemden die wij momenteel huisvesten in tijdelijke noodopvanglocaties dienen er binnen 2 jaar 460 bewoners te zijn geherhuisvest. Een groot deel van deze bewoners verblijft al een aantal jaar in Hilversum, heeft schoolgaande kinderen en is aan het werk. Ondanks hun tijdelijke verblijfsstatus zijn het Hilversummers en is het verblijf in de noodopvang een thuis geworden. Het niet tijdig beschikbaar hebben van alternatieve huisvesting voor deze groep bewoners betekent dat onze bewoners elders in Nederland geherhuisvest moeten worden waar de noodopvang net als in Hilversum vol is.

IV. Kaders COA sluiten niet (meer) aan bij Hilversums asielopvangkader

De kaders van COA voor asielopvang zijn in het afgelopen jaar verschoven en sluiten niet meer aan op onze beleidsagenda Asielopvang. COA gaat uit van minimaal 300 asielopvangplekken. Vanaf die omvang geldt pas een regulier dienstverleningspakket van begeleiding, beveiliging en voorzieningen. Dat is het dienstverleningspakket zoals wij in dat Hilversum vanuit ons beleidskader voor ogen hebben bij realisatie van een opvanglocatie voor 120 opvangplekken. Een kleinere opvang in combinatie met een volledig dienstverleningspakket is mogelijk maar betekent een financiële bijdrage van de gemeente aan het dienstverleningspakket.

V. Taakstelling asielopvang in relatie tot beleidskader vergt 3 locaties voor asielopvang

Wij hebben kritisch, integraal en op onconventionele wijze vanuit grote urgentie van dit vraagstuk naar onze gemeentelijke plannen en ruimte (zowel privaat als in gemeentelijk eigendom) gekeken. Daaruit

blijkt dat we momenteel onvoldoende locaties hebben voor asielopvang om volgens ons gemeentelijk kader van 120 opvangplekken per asiellootie, te kunnen voldoen aan de taakstelling Spreidingswet (434 asielopvangplekken).

Bovenstaande punten leiden tot de volgende voorstellen.

Oekraïne-opvang

Voor tijdiqe herhuisvesting van onze Oekraïense ontheemden wordt voorgesteld om de locatie 5.1.2. i en e 5.1.2. i en e te verkenne.

Asielopvang:

Voor asielopvang wordt voorgesteld om op basis van het beleidskader Asielopvang (120 opvangplekken per locatie en maximaal 2 locaties tegelijkertijd) om naast de locatie Naarderweg/vrm. zwembadlocatie (o.b.v. collegebesluit van 17 december 2024/geheim) een tweede potentiële locatie aan COA aan te bieden voor verkenning. Daarvoor zijn twee mogelijkheden.

De eerste mogelijkheid is om de locatie Naarderweg te combineren met locatie 5.1.2. i en e en volgens het beleidskader uit te gaan van 120 opvangplekken per locatie.

De tweede mogelijkheid is om de locaties Naarderweg te combineren met Noordse Bosje 43 (vrm. Jellinek) en een uitzondering te maken op de verdeling van 120 opvangplekken per locatie, maar wel uit te blijven gaan van het maximum van 240 opvangplekken voor 2 locaties. Voorstel is dan de locatie Naarderweg met 180 opvangplekken Noordse Bosje met 60 opvangplekken. COA is al vergevorderd in de verkenning van deze laatste twee locaties, maar rekent daarbij met 20 plekken meer voor de Naarderweg (200)..

Inleiding

De opvang van vluchtelingen bestaat in Hilversum uit de volgende twee opgaven;

- 434 opvangplekken voor asielzoekers organiseren in samenwerking met COA ;
- opvang en begeleiding van 965 Oekraïense ontheemden.

Hilversum heeft tevens een achterstand in de taakstelling voor het huisvesten van statushouders van 115 nog te huisvesten statushouders. Deze opgave laten we in dit voorstel buiten beschouwing.

Opvang van asielzoekers door het COA.

De gemeente heeft op basis van de Spreidingswet de taak om 434 asielzoekers op te vangen waarbij COA verantwoordelijk is voor de huisvesting en exploitatie. De gemeente faciliteert met onder andere het communicatietraject en de vergunningverlening. Hilversum heeft momenteel geen structurele opvang (asielzoekerscentrum/AZC) maar er is wel een tijdelijke asielnoodopvang met 174 plekken in hotel Gooiland. De bestuursovereenkomst tussen gemeente en COA voor de opvang in hotel Gooiland geldt loopt tot 1 januari 2027. COA verlengt de huurovereenkomst met hotel Gooiland tot in ieder geval die datum. COA zet in op structurele opvang zodat de dure noodopvang kan worden afgebouwd.

Hilversum voldoet niet aan de taakstelling van 434 asielopvangplekken en wordt daar ook op aangesproken. De noodopvangplekken in hotel Gooiland mogen we overigens nog wel meerekenen in de taakstelling. Zolang COA gebruik blijft maken van hotel Gooiland met 174 asielopvangplekken, dan is de opgave tot die tijd 260 asielopvangplekken.

Opvang Oekraïense ontheemden door de gemeente.

Vanuit het rijk hebben wij de opgave om 965 Oekraïense ontheemden op te vangen. De opvang doen wij al sinds het begin van het uitbreken van de oorlog. Momenteel vangen wij 860 Oekraïense ontheemden op in onze twee gemeentelijke noodopvanglocaties respectievelijk locatie Philips (400) en locatie Thebe (400) en daarnaast in hotel Ravel (60). Onze opvanglocaties zijn tijdelijk. De onderhandelingen over verlenging van de huurovereenkomst Thebe loopt momenteel maar is nog niet beslecht. De Philipslocatie is onlangs verlengd tot uiterlijk 1 november 2027. Dat is een definitieve einddatum. Voor de 400 bewoners zijn binnen 2 jaar vervangende plekken nodig.

Om de leefbaarheid op de Philipslocatie te verbeteren is het aantal opvangplekken daar afgeschaald. Hilversum voldoet momenteel dan ook niet aan haar opgave.

Kaders COA en Beleidsagenda Asiel

In onze gesprekken met COA over de voormalige zwembadlocatie Naarderweg constateerden wij in de afgelopen maanden dat de kaders van COA niet meer aansluiten bij onze kaders vanuit de beleidsagenda Asielaanpak Hilversum. In een bestuurlijk overleg op 26 juni jl. heeft de bestuursvoorzitter van COA dit bevestigd.

COA stelde tot voor kort 256 opvangplekken als minimum voor locatie Naarderweg waarbij zij alle begeleidingstaken voor opvang voor haar rekening neemt (een volledig servicepakket). Als aanvulling daarop stelt COA voor om de locatie Noordse Bosje toe te voegen als dependance voor circa 60 opvangplekken. Bij kleine locaties selecteert COA de bewoners op zelfstandigheid en zelfredzaamheid en is er geen begeleiding of bewaking op locatie zelf. De locatie leunt dan op een grote(re) locatie. Na intensief overleg, ook in regio- en provinciaal verband, ligt er momenteel een voorstel van COA voor 200 opvangplekken op de voormalig zwembadlocatie Naarderweg en 60 opvangplekken inclusief toezicht voor locatie Noordse Bosje.

Locatieverkenning

Om tot de resultaten te komen worden contacten onderhouden met diverse makelaars in de omgeving, houden we bij welke nieuwe locaties op de markt komen. Daarnaast ontvangen we met regelmaat leads vanuit de markt en ontvangen we tips van collega's. De kansrijke locaties daarvan zijn beperkt en in de afgelopen anderhalf jaar aan u voorgelegd via collegevoorstellen en vervolgens verder onderzocht. Omdat dat niet tot resultaten leidden, hebben wij in het collegevoorstel van 10 juni jl. ('Zoektocht locaties opvang Oekraïense ontheemden; uitwerking besluit 10 juni '25/ geheim') toegezegd dat wij kritisch, integraal en op onconventionele wijze vanuit grote urgentie van dit vraagstuk naar onze gemeentelijke plannen en ruimte (zowel privaat als in gemeentelijk eigendom) zouden kijken. De opbrengst daarvan hebben wij op 30 september jl. aan u gepresenteerd. Dat zag er als volgt uit:

➤ **Opties Oekraïne-opvang** (kaart zie bijlage 1)

criterium= binnen 2 jaar te realiseren i.v.m. urgentie vervangingsopgave

(Alle op grond van derden)

5.1.2.1

➤ **Opties asielopvang structureel** (kaart zie bijlage 2)

criterium= minimaal 120 opvangplekken en realisatietermijn 2 jaar of meer

(5 op grond van gemeente)

- Zwembadkavel (Naarderweg) --> deze locatie is sinds begin dit kalenderjaar onderdeel van gesprek en verkenning tussen gemeente en COA

- 5.1.2. i
-
-
-

(5 op grond van derden)

5.1.2. i en e

Probleemstelling/doel

Het binnen 2 jaar realiseren van minimaal 460 vervangingsplekken voor Oekraïense ontheemden uit de noodopvanglocatie Philips en hotel Ravel en het realiseren van 434 structurele asielopvangplekken op basis van de Spreidingswet.

Argumenten

1.1 Binding

De Oekraïense ontheemden aan de Philipslocatie wonen bij het aflopen van de huurovereenkomst 5 jaar in Hilversum. De kinderen gaan in Hilversum naar school en de meeste volwassenen zijn aan het werk. Het zijn al inwoners van Hilversum die we onderdak zullen moeten bieden. Een asiellootatie moet nog van de grond komen waar asielzoekers nieuw in Hilversum arriveren.

1.2 Oekraïne-locaties landelijk vol

Naast de onwenselijkheid om 460 Oekraïense bewoners uit Hilversum te verplaatsen naar elders in het land, doet die mogelijkheid zich überhaupt niet voor omdat de Oekraïne-opvang in Nederland enorm onder druk staat gezien de blijvende instroom van Oekraïense ontheemden.

1.3 Locatie 5.1.2. i en e vooralsnog enige locatie om op grote(re) schaal opvangplekken te realiseren

5.1.2. i en e is op dit moment de enige locatie waar op grote schaal opvangplekken kunnen worden gerealiseerd naar verwachting binnen de gestelde termijn. Omdat de locatie 5.1.2. i en e worden, is dat ook al heel kort dag.

1.4 Ontwikkeling locatie 5.1.2. i en e biedt mogelijkheden voor 5.1.2. i en e

Doordat het 5.1.2. i en e in gebruik is 5.1.2. i en e is er sprake van verloederling, jongerenoverlast en onveiligheidsbeleving 5.1.2. i en e De ontwikkeling van het 5.1.2. i en e voor Oekraïne-opvang biedt kansen om aan te sluiten bij de wens van verschillende stakeholders in 5.1.2. i en e om het veiliger en toegankelijker te maken.

2.1 Hogere aantallen in strijd met beleidskaders

De totstandkoming van het beleidskader Asielaanpak heeft de nodige communicatie-aandacht gehad en is voortgekomen uit gesprekken in de verschillende wijken. Het is waardevol hieraan vast te houden omdat het uitgaat van inbedding van asielopvang in de Hilversumse gemeenschap. Ook komt het college daarmee de gemaakte afspraken met de gemeenteraad na.

2.2 Met COA al lange tijd in overleg over meerdere potentiële locaties

De gemeente is reeds langdurig in gesprek met COA over geschikte locaties en de gemeente heeft sinds vorig jaar 7 locaties voorgelegd. M.u.v. de 5.1.2. i en e en het zwembadkavel zijn de overige locaties afgewezen terwijl hier locaties bijzaten die volgens ons geschikt gemaakt hadden kunnen worden voor opvang, zoals de locatie 5.1.2. i en e We zijn al enige tijd in overleg over locatie Naarderweg (voormalig zwembadlocatie) en daar beweegt COA nu van oorspronkelijk 300 opvangplekken naar 200 opvangplekken. Daarbij is voorwaarde voor COA dat daarbij ook Noordse Bosje wordt ontwikkeld met 60 opvangplekken (200+60). Dat ligt dicht bij voorstel 2b.

2.4 Ruime locatie en sociaal-economisch sterke buurt

De locatie 5.1.2. i biedt voldoende ruimte om een locatie voor COA te realiseren en ligt in een sociaal-economisch sterke buurt. Net als voor de locatie Naarderweg (voormalig zwembadlocatie) geldt dat de ontwikkeltermijn lang is (aanleg nutsvoorzieningen etc.).

Kanttekeningen

1.1. Tijdig ontwikkelen 5.1.2. i en e uitdaging

Hoewel 5.1.2. i en e de enige geschikte locatie lijkt om op korte termijn op grotere schaal opvangplekken te realiseren voor Oekraïense ontheemden, blijft ook dit een grote uitdaging om tijdig voor elkaar te krijgen. Er zijn om dit moment nog veel onzekerheden; er dienen de nodige onderzoeken gedaan te worden en moet er uiteraard nog een vergunningsprocedure te worden doorlopen. Daarnaast zijn we geen eigenaar van de grond 5.1.2. i en e en vraagt het 5.1.2. i en e

1.2 en 2.1 Onevenredige verdeling locaties met druk op 5.1.2. i

De voorgestelde potentiële locatie 5.1.2. i en e voor opvang van Oekraïense ontheemden en de voormalig zwembadlocatie Naarderweg als potentiële locatie voor COA-asielopvang, 5.1.2. i en e

5.1.2. i en e Het risico bestaat dat mobiliteitsroutes van bewoners van 5.1.2. i en e

5.1.2. i en e

2.2 Hilversum voldoet op korte termijn niet aan taakstelling asiel

De potentiële locaties voor COA-asielopvang betreffen locaties die veel ontwikkeltijd kosten (meer dan 2 jaar). Dat geldt overigens niet voor de kleine locatie Noordse Bosje omdat dat een bestaand gebouw betreft.

2.3. Beeldvorming dat Hilversum niet serieus werk maakt van asielopvang

Door met voorstel 2a vast te houden aan het beleidskader van ongeveer 120 reguliere opvangplekken met voldoende dienstverlening (bewaking, begeleiding), kan COA afzien van verdere gesprekken met de gemeente over de ontwikkeling van de locatie Naarderweg. COA kan het gezien de lange onderhandeling over deze locatie ook percipiëren en presenteren als dat de gemeente niet meewerkt aan de realisatie van de taakstelling Spreidingswet.

2.4 Consequenties door niet voldoen aan taakstelling

Met de spreidingswet hebben gemeenten een wettelijke taak om in opvangplekken te voorzien voor asielzoekers. De meest zwaarwegende sanctie betekent een indeplaatsstelling. De minister kan dan zelf de opvang organiseren binnen de gemeentegrenzen.

Financiën, middelen & capaciteit

Vorbereidings-, transitiekosten en exploitatielasten van Oekraïne-opvang worden in principe vergoed uit de bekostigingsregeling van het rijk (BooO).

Voor asielopvang is COA verantwoordelijk voor de ontwikkeling, financiering en risicoanalyse en exploitatie van de locatie. Kosten van de gemeenten zitten in personele inzet voor locatiezoektocht, contacten met COA en bij realisatie van een locatie in communicatie-inzet.

Zoals onder kanttekening 1.2+2.1 gesteld, vraagt de ontwikkeling van de potentiële locaties respectievelijk 5.1.2. i en e en voormalig zwembadlocatie Naarderweg om structurele investeringen in de openbare ruimte, welzijn en veiligheid.

Uitvoering

Na het (geheime) collegebesluit, wordt een plan van aanpak (inclusief planning) opgesteld voor de stappen die per aangewezen locatie gezet moeten worden: wat , wie, waarom, met wie, waar, wanneer. We doen dat aan de hand van de fasen uit het Plan van aanpak asiel. Dit plan van aanpak per locatie leggen we ter informatie voor aan het college. Onderdeel daarvan is ook wanneer en op welke wijze we de raad, stakeholders en omwonenden informeren.

Bijlage(n)

1. Kaart potentiële locaties Oekraïne-opvang (vervangingsplekken)
2. Kaart potentiële locaties Asielopvang COA